

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/13/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124206944
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8124206944.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Marianny Hirkovej a JUDr. Jany Jančíkovej v spore žalobcu: 1) A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. X, XXX XX E., 2) C. F., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. X, XXX XX E., proti žalovanému: F. G., nar. X.X.XXXX, bytom C. D. X, XXX XX E., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 16C/49/2024-50 zo dňa 05.09.2024, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje uznesenie.

II. Poučuje žalovaného o možnosti podať žalobu ako žalobca voči žalobcom v 1. a 2. rade ako žalovaným o náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej mu výkonom neodkladného opatrenia, pričom v prípade úspechu v konaní o takejto žalobe, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší podľa § 337 ods. 3 CSP.

III. Nepriznáva stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

IV. Nepriznáva žalovanému náhradu trov dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením rozhodol takto, cit.:

„I. Žalovaný je povinný zdržať sa konania, ktorým spôsobuje zápach šíriaci sa bytovým domom na ulici C. D. H. X, XXX XX E. tým, že vo svojom byte na X. poschodí bytového domu pripravuje varením jedlo pre psov. Zároveň je žalovaný F. G., nar.: XX.XX.XXXX, trv. bytom C. D. X, XXX XX E. povinný upustiť od nosenia zapáchajúceho jedla cez spoločné priestory bytového domu na ulici C. D. H. X, XXX XX E., II. p r i z n á v a žalobcom nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto uznesenia.“

2. V odôvodnení súd prvej inštancie konštatoval, že v prejednávanej veci žalobcovia opisom skutkových okolností a predloženými listinami osvedčili potrebu dočasnej úpravy pomerov. Z obsahu spisu a doručených listín zistil, že žalobcovia a žalovaný sú vlastníkami bytov v bytovom dome na ulici C. D. X F. E.. Najdôležitejším dôvodom, pre ktorý je potrebné dočasne a bezodkladne upraviť pomery medzi stranami je skutočnosť, že súd prvej inštancie mal za preukázané, že bytovým domom na ulici C. D. X F. E. sa šíri nepríjemný zápach, pričom žalobcovia doložili súdu ako prílohy k návrhu na nariadeniu neodkladného opatrenia čestné prehlásenia dvanástich obyvateľov bytového domu nachádzajúceho sa na ulici C. D. X F. E., ktorí zhodne čestne prehlásili, že predmetným bytovým domom sa počas posledných niekoľkých rokov šíri nepríjemný rozsiahly zápach, a to konkrétne z bytu na X. poschodí, ktorého majiteľom je žalovaný spolu s manželkou. Predmetný zápach je pritom už tak silný, že vyvoláva

dáviaci efekt. Obyvatelia dotknutého bytového domu teda rovnako ako žalobcovia popísali neprijateľnú intenzitu zápachu v bytovom dome a zhodne označili pôvodcu tohto zápachu, ktorým je podľa ich tvrdení žalovaný. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti pripomenul, že neodkladným opatrením sa má dočasne zabrániť takým zásahom zo strany žalovaného, ktoré by obmedzovali výkon vlastníckych a užívacích práv žalobcov nad rámec zákona. Takýmto postupom súdu sa má nepochybne zabrániť nezákonnému stavu a vzniku ďalších škôd na majetku a právach žalobcov. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré predstavuje zákonné obmedzenie vlastníckeho práva alebo práv, ktoré sa priamo odvíjajú od vlastníctva. Súbor týchto pravidiel správania sa označuje ako tzv. susedské práva. Obmedzenie práv vlastníkov je vzájomné a zároveň prospešné viacerým vlastníkom. Aj ostatní vlastníci sa musia podriadiť tomuto ustanoveniu tak, aby pri výkone práv vlastníkov nebol ktorýkoľvek z vlastníkov ohrozený konaním, ktoré je v tomto predpise zakázané. Vlastník veci sa musí zdržať len takého konania alebo nekonania, ktorým by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo ktorým by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Predpoklady uvedené v hypotéze tejto normy treba vykladať v každom jednotlivom prípade objektívne. Z toho vyplýva, že vlastník veci sa musí zdržať toho, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Skutočnosti, ktoré žalobcovia tvrdili a ktoré aj hodnoverne predloženými dôkazmi vo forme čestných prehlásení osvedčili, svedčia v prospech potreby ochrany práv žalobcov.

3. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní tiež zohľadnil možné následky zásahov do práv účastníkov konania vyvolané nariadením neodkladného opatrenia. Ak žalovaný svojim konaním nespôsobuje a nešíri zápach v bytovom dome na ulici C. D. X F. E., zásah do jeho práv v podobe zákazu konania, ktoré takéto zápach spôsobuje, je fakticky iba formálny a nemá žiadny reálny dopad na žalovaného. Ak naopak šíri v bytovom dome na ulici C. D. X F. E. neznesiteľný zápach varením jedla pre psov a prenášaním tohto jedla cez spoločné priestory, je daná bezprostredná hrozba ujmy na právach žalobcov, a teda dôvod na vydanie neodkladného opatrenia. Za daných okolností môže podľa súdu prvej inštancie nariadenie neodkladného opatrenia navrhnutého žalobcami splniť svoj zákonný účel, ktorým je zabezpečenie dočasnej ochrany práv, ktoré sú predmetom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorých pravdepodobnosť žalobcovia osvedčili. S poukazom na uvedené z hľadiska primeranosti zásahu mal súd prvej inštancie za to, že nariadením neodkladného opatrenia nebudú žiadnym spôsobom narušené práva a postavenie žalovaného a uloženie uvedenej povinnosti žalovaného v rámci princípu proporcionality nebude limitovať nad prípustnú mieru a žalobcom rozhodne nebude poskytovať neadekvátnu výhodu na úkor žalovaného.

4. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“). Vzhľadom na to, že žalobcovia mali vo veci plný úspech a súd nezistil žiadne dôvody pre použitie ustanovenia § 257 CSP, vznikol im nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému, o ktorej výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia.

5. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Navrhol zrušiť predmetné uznesenie z dôvodu, že nebolo vykonané podrobné prešetrenie vo veci sťažnosti žalobcov. Vo svojom odvolaní okrem iného uviedol, že ide zo strany žalobcov o podvodné tvrdenia, že zavádzal smradľavé zápachy v celom vchode bytového domu zo svojho bytu pri varení žrdla pre jeho psov vo psinci. Tvrdenia žalobcov popiera. Súd prvej inštancie vychádzal iba z výpovedí svedkov, susedov, pričom si neoveroval ich tvrdenia, či tvrdia pravdu, a to napr. vyslaním súdnych znalcov alebo polície, či skutočne je v jeho byte cítiť nejaký neznesiteľný zápach z varenia vraj pomyjí pre jeho psov. Poukázal na to, že nikto zo susedov ho nezastavil vo výťahu alebo pred dvermi jeho bytu kvôli smradu a že by zavolať susedov k veci ako svedkov. Tvrdí, že má narušené vzťahy so susedkami na 3. a 5. poschodí a tvrdenia o šíriacom zápachu vníma ako pomstu a podvod z ich strany. Do činziaku sa dostávajú aj cudzí ľudia, napr. bezdomovci s taškami, ktorí môžu šíriť zápach. Na podvodné konanie susediek poukázal pri jeho stretnutí 05.09.2024 u podpredsedu Okresného súdu Prešov. Pýta sa, že ak pán C. F. z bytového družstva písomne oznámil na Okresnom súde Prešov, že sa z bytu žalovaného šíri smrad, prečo nevypočul aj jeho k tej záležitosti, ale iba susedov. Všetko sa dialo tajne bez jeho vedomia. Namietal, že súd prvej inštancie nebral jeho dôkazy, napr. že dňa 13.01.2024 bola v jeho byte v bytovom dome polícia a nezistila žiaden zápach šíriaci sa z jeho bytu. Na záver uviedol, že je chránený čl. 16 ods. 1 Ústavy SR týkajúceho sa nedotknuteľnosti osoby a jej súkromia. Taktiež je chránený podľa čl. 21 ods. 1 a 2, čl. 26 ods. 1, čl. 32 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 144 Ústavy SR.

6. O podanom odvolaní žalovaného rozhodol odvolací súd uznesením č.k. 22Co/44/2024-72 zo dňa 18.11.2024 tak, že vo výroku I. potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a vo výroku II. nepriznal stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia v 1. a 2. rade v danom prípade hodnoverne osvedčili existenciu potreby bezodkladne upraviť pomery nariadením neodkladného opatrenia, ktorým bude žalovanému uložená povinnosť zdržať sa konania, ktorým spôsobuje zápach šíriaci sa bytovým domom a upustiť od nosenia zapáchajúceho jedla cez spoločné priestory bytového domu.

7. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolač súd“) uznesením č.k. 5Cdo/131/2025-136 zo dňa 31.03.2026 tak, že zrušil uznesenie odvolacieho súdu č. k. 22Co/44/2024-72 zo dňa 18.11.2024 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. V odôvodnení svojho rozhodnutia dovolací súd skonštatoval, že ak dovolateľ namietal nevykonanie ním navrhovaného výsluchu, v danom prípade nebol potrebný a preto tak namietal nedôvodne. Ďalej v odôvodnení uviedol, že pokiaľ dovolateľ namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko nedávalo odpoveď, z akého dôvodu nevykonal navrhnuté dôkazy, čím zaťažil svoje rozhodnutie vadou a porušil žalovaného právo na spravodlivý proces, pričom sa zároveň odvolací súd v odôvodnení uznesenia zameral a poukázal iba na dôkazy, ktoré podporovali tvrdenia žalobcov a žiadnym relevantným spôsobom sa nezaoberal argumentáciou žalobcu, dovolací súd poukázal na body 19 - 22 odôvodnenia odvolacieho súdu.

9. Dovolač súd v súvislosti s namietanou nepreskúmateľnosťou rozhodnutia poukázal na ustanovenie § 337 ods. 1 až 3 CSP, podľa ktorého ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje. Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

10. Konštatoval, že v záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov osôb, proti ktorým takéto neodkladné opatrenie smeruje, je súd v zmysle § 337 ods. 1 CSP povinný poskytnúť im kvalifikované poučenie. Pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktorým súd navrhovateľovi neuloží žalobnú povinnosť, súčasne osobitným výrokou poučí protistranu o tom, že môže podať proti navrhovateľovi samostatnú žalobu vo veci samej. Následkom úspešnej žaloby je potom zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 337 ods. 3 CSP, o čom musí byť protistrana (potenciálny žalobca) rovnako poučená v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia. V rámci výroku tohto uznesenia uvedie súd aj strany a predmet konania vo veci samej, aby sa mohla poučená osoba efektívne domáhať prípadnej procesnej ochrany. Priamo zo znenia druhej vety § 337 ods. 2 CSP vyplýva, že následné konanie vo veci samej sa môže týkať aj reštitučných, reparačných, kompenzačných alebo satisfakčných nárokov, ktoré bezprostredne súvisia s právnymi účinkami nariadeného neodkladného opatrenia a jeho prípadným výkonom. V prípade, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 CSP neuloží, je súčasne povinný poučiť strany vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, o ich možnosti podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených, pričom súd je povinný túto žalobu aj špecifikovať, teda uviesť strany a predmet konania žaloby vo veci samej. Zákon tak súdu stanovuje obligatórnu poučovaciu povinnosť (poučiť stranu, proti ktorej neodkladné opatrenie pred začatím konania smeruje, o možnosti podať žalobu a o právnych následkoch s tým spojených), a to v záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov strán, proti ktorým neodkladné opatrenie smeruje.

11. Uviedol, že v uvedenom prípade súd súčasne s nariadením neodkladného opatrenia vo výrokovej časti žalovanému kvalifikované poučenie neposkytol, čím došlo k porušeniu rovnosti sporových strán a k zmareniu procesných oprávnení žalovaného, a to zmareniu jeho možnosti podať žalobu vo veci samej (vymedzenej súdom v zmysle § 337 ods. 2 CSP) a domáhať sa tak prípadnej procesnej ochrany, v dôsledku čoho ani nemohli nastať prípadné právne následky spojené s podaním takejto žaloby a s

prípadným vyhovením tejto žalobe (§ 337 ods. 3 CSP). Uvedeným postupom súdu tak došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces a naplneniu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP a z toho dôvodu rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

12. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), viazaný právnym posúdením dovolacieho súdu (§ 455 CSP), opätovne preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie s tým, že poučil žalovaného o možnosti podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených.

13. V zmysle ustanovenia § 455 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu. Pri kasačnom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR neexistuje pre súd nižšej inštancie priestor na právny dialóg alebo úvahy o tom, či je záväzný právny názor správny, fundovaný alebo úplný. Povinnosť súdov nižšej inštancie bezvýhradne sa podriaďuje právnemu názoru súdu vyššej inštancie vyplýva z nutnosti definitívne ukončiť konkrétny spor a predísť nekonečnému súdnemu presúvaniu spisu medzi súdmi, čo by neúmerne predlžovalo konanie a tým porušovalo ústavné práva účastníkov na skončenie veci v primeranej dobe a na spravodlivý proces.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj tento správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie a na doplnenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza nasledovné:

15. Podľa § 127 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozil výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vnikat' na susediaci pozemok a nešetne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

16. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

17. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

18. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, avšak musia byť osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno znáša výlučne ten, kto navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia, a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Bolo preto na žalobcoch v 1. a 2. rade, aby osvedčili, či boli naplnené predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia navrhovaného mimo konania veci samej, ktorými sú: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti.

19. Pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné, aby žalobca jednoznačne preukázal oprávnenosť svojho nároku. Postačuje, aby tento nárok osvedčil. Osvedčovanie na rozdiel od

dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné (uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010). Zároveň odvolací súd poznamenáva, že povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť neodpadá ani v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, avšak smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe naliehavosti, potrebe primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia.

20. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením vyhovel návrhu žalobcov v 1. a 2. rade, ktorým sa dožadovali nariadenia neodkladného opatrenia uložením povinnosti žalovanému zdržať sa konania, ktorým spôsobuje zápach šíriaci sa bytovým domom na ulici C. D. H. X, XXX XX E. tým, že vo svojom byte na X. poschodí bytového domu pripravuje varením jedlo pre psov a zároveň povinnosti žalovanému upustiť od nosenia zapáchajúceho jedla cez spoločné priestory bytového domu na ulici C. D. H. X, XXX XX E..

21. Z podaného návrhu a priložených dôkazov mal súd prvej inštancie osvedčené susedné vlastnícke vzťahy medzi sporovými stranami v rámci bytového domu na ulici C. D. H. X, XXX XX E. (ďalej ako „bytový dom“) a zásah žalovaného do vlastníckeho (užívacieho) práva žalobcov v 1. a 2. rade v podobe ich obťažovania nad mieru primeranú pomerom silným zápachom.

22. Uvedený vyhovujúci návrh možno právne subsumovať pod neodkladné opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. d) CSP. Široký zákonný obsah takéhoto typu neodkladného opatrenia umožňuje poskytnúť efektívnu ochranu v rôznych skutkových situáciách. Súd je však povinný zohľadniť reálne dôsledky nariadeného neodkladného opatrenia s dôrazom na prevenciu vzniku neprímeranej ujmy na strane povinnej osoby.

23. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia v 1. a 2. rade v danom prípade hodnoverne osvedčili existenciu potreby bezodkladne upraviť pomery nariadením neodkladného opatrenia, ktorým bude žalovanému uložená povinnosť zdržať sa konania, ktorým spôsobuje zápach šíriaci sa bytovým domom a upustiť od nosenia zapáchajúceho jedla cez spoločné priestory bytového domu.

24. Žalobcovia v 1. a 2. rade predložením dvanástich čestných vyhlásení vlastníkov bytového domu osvedčili, že žalovaný svojím konaním spočívajúcim vo varení a prenášaní uvareného psieho jedla z jeho bytu cez priestory bytového domu, v dôsledku čoho dochádza k šíreniu nepríjemného rozsiahleho zápachu, porušuje ustanovenie § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa vlastník veci (bytu) musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by ohrozoval výkon jeho práv (najmä nesmie napr. nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov pachmi, pevnými a tekutými odpadmi). Pod obťažovaním možno rozumieť sťažovanie a znepríjemňovanie výkonu práv iného, zatiaľ čo ohrozovanie výkonu práv sa týka samotnej podstaty tohto výkonu zo strany iného alebo jeho majetku. Obťažovanie je neprípustné len, ak je „nad mieru primeranú pomerom“. Táto primeranosť sa primárne posudzuje ku konkrétnym pomerom v mieste a čase. V prejednávanej veci bolo obťažovanie nad mieru primeranú pomerom osvedčené, keď dvanásť vlastníkov bytov v bytovom dome vyhlásili, že šíriaci zápach je niekedy taký silný, že vyvoláva až dáviaci reflex. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že jeho byt navštívila polícia, ktorá na mieste nezistila žiaden šíriaci sa zápach z jeho bytu, tak toto tvrdenie žalovaný nepodložil žiadnym dôkazom.

25. Podľa Civilného sporového poriadku môže ako dôkaz slúžiť všetko, čo dokáže objasniť skutočný stav veci, a preto čestné vyhlásenie ako také možno považovať za dôkazný prostriedok. Pokiaľ má byť niečo preukázané tvrdením určitej osoby, zákon výslovne na tento účel upravuje ako dôkazný prostriedok výsluch svedka, čo je preferovaný spôsob získavania informácií od svedkov. Avšak vzhľadom na charakter konania o nariadení neodkladného opatrenia, v rámci ktorého súd rozhoduje len na základe návrhu a priložených listinných dôkazov, takýto predložený dôkaz ako je čestné vyhlásenie obstoí. Z uvedeného dôvodu pre účely nariadenia neodkladného opatrenia postačovali predložené čestné vyhlásenia svedkov bez potreby vykonania obhliadky bytu žalovaného.

26. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného, že ho k tejto veci nevy počul súd prvej inštancie, odvolací súd poukazuje na bod 9.1 odôvodnenia zrušujúceho uznesenia dovolacieho súdu, v ktorom aj dovolací súd považoval túto námietku za nedôvodnú, cit.: „Civilný sporový poriadok pojednávanie, výsluch strán a vyjadrenie protistrany v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyklučuje en bloc. Ak to súd v odôvodnených prípadoch považuje za nevyhnutné a účelné, môže niektorý z uvedených procesných úkonov (prípadne všetky alebo niektoré z nich) uskutočniť. Je však povinný dbať na zachovanie zákonnej lehoty na rozhodnutie o návrhu a predchádzať tomu, aby svojím postupom nedôvodne vytvoril pre protistranu priestor na zmarenie neodkladného opatrenia. Akoukoľvek formou oboznámenia protistrany s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia pred doručením uznesenia, ktorým bolo návrhu vyhovie, navyše súd popiera zmysel osobitných ustanovení o doručovaní neodkladného opatrenia podľa § 331 ods. 1 CSP. Takýto extraordinárny postup súdu prvej inštancie musí preto vždy vychádzať zo špecifických okolností prípadu a zvaženia všetkých relevantných skutočností, najmä vzhľadom na záujmy navrhovateľa a reálnu hrozbu zmarenia predbežnej súdnej ochrany. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že ak dovolateľ namietal nevykonanie ním navrhovaného výsluchu, v danom prípade nebol potrebný, a preto namieta tak nedôvodne.“

27. Neodkladné opatrenie je za daného stavu jediným efektívnym prostriedkom ochrany aby nedošlo k ujme na užívacích právach žalobcov v 1. a 2. rade ako vlastníkov bytu, aby došlo k odstráneniu šírenia zápachu z priestorov bytového domu v dôsledku konania žalovaného, ktorý znepríjemňuje život susedom.

28. Nariadením neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 325 CSP dochádza nevyhnutne k zásahu do práv povinnej osoby. Z daného hľadiska musí byť zásah do právnej sféry povinnej osoby legitímny s princípom proporcionality. Neodkladné opatrenie nesmie nikoho obmedzovať nad rozsah, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného účelu. Súd je pri obmedzovaní práv povinnej osoby povinný dbať aj na to, aby ujma osoby, proti ktorej neodkladné opatrenie smeruje, nebola zjavne neprimeraná výhode, ktorú navrhovateľ získa.

29. Odvolací súd má za to, že uložením povinnosti žalovanému zdržať sa konania, ktorým spôsobuje zápach šíriaci sa bytovým domom v dôsledku varenia a nosenia zapáchajúceho jedla cez spoločné priestory bytového domu, neobmedzuje žalovaného nad rozsah povinností, ktorých dodržiavanie sa podľa § 127 ods. 1 OZ vyžaduje od každého vlastníka veci (bytu), teda aby sa zdržal všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného. Uloženie predmetnej povinnosti žalovanému je v súlade s princípom proporcionality, keď sa od neho opäť vyžaduje iba splnenie si svojich zákonných povinností vlastníka bytu voči susedom v bytovom dome v zmysle ustanovenia § 127 ods. 1 OZ, a to zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by ohrozoval výkon jeho práv.

30. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 340 ods. 1 CSP, ktoré odzrkadľuje princíp zodpovednosti za škodu a inú ujmu spôsobenú nariadením neodkladného opatrenia, ktorá svedčí navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Súd sa spolieha na skutočnosti tvrdené navrhovateľom neodkladného opatrenia, ktorý tak musí prijať následky svojej procesnej zodpovednosti za neoprávnené podaný návrh.

31. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp.zn. III. ÚS 209/04).

32. Po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností danej veci dospel odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že žalobcovia v 1. a 2. rade osvedčili splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia podľa § 324 a nasledujúce CSP. Z uvedených dôvodov postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

33. Podľa § 337 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neučiní, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením

ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

34. Podľa § 337 ods. 2 CSP súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

35. Podľa § 337 ods. 3 CSP súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

36. V záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov osôb, proti ktorým takéto neodkladné opatrenie smeruje, je súd v zmysle § 337 ods. 1 CSP povinný poskytnúť im kvalifikované poučenie. Pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktorým súd navrhovateľovi neuloží žalobnú povinnosť, súčasne osobitným výrokom poučí protistranu o tom, že môže podať proti navrhovateľovi samostatnú žalobu vo veci samej. Následkom úspešnej žaloby je potom zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 337 ods. 3 CSP, o čom musí byť protistrana (potenciálny žalobca) rovnako poučená v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia. V rámci výroku tohto uznesenia uvedie súd aj strany a predmet konania vo veci samej, aby sa mohla poučená osoba efektívne domáhať prípadnej procesnej ochrany. Priamo zo znenia druhej vety § 337 ods. 2 CSP vyplýva, že následné konanie vo veci samej sa môže týkať aj reštitučných, reparačných, kompenzačných alebo satisfakčných nárokov, ktoré bezprostredne súvisia s právnymi účinkami nariadeného neodkladného opatrenia a jeho prípadným výkonom.

37. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie pred začatím konania a zároveň neuložil žalobcom v 1. a 2. rade povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, nakoľko je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami (§ 336 ods. 1 CSP), odvolací súd vo výroku II. tohto rozhodnutia poučil žalovaného podľa § 337 ods. 1, 2 CSP, že môže podať ako žalobca proti žalobcom v 1. a 2. rade ako žalovaným žalobu vo veci samej, ktorou sa môže voči ním domáhať svojho prípadného nároku na náhradu škody alebo prípadne inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. Ak takéto žaloba vo veci samej nebude podaná, neodkladné opatrenie bude trvať po neobmedzený čas, alebo do jeho zrušenia postupom podľa § 334 CSP. Ak takéto žaloba vo veci samej bude podaná a súd jej vyhovie, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel podľa § 337 ods. 3 CSP.

38. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobcovia v 1. a 2. rade boli úspešní, no v priebehu odvolacieho konania im žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

39. S poukazom na uznesenie dovolacieho súdu odvolací súd rozhodoval i o trovách dovolacieho konania, pričom rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, a to s poukazom na ust. § 453 ods. 3 CSP, § 255 ods. 1 CSP a § 257 CSP. I keď dovolací súd na základe žalovaným podaného dovolania zrušil uznesenie odvolacieho súdu (z procesného dôvodu pre chýbajúce poučenie podľa § 337 CSP), v konečnom dôsledku bol žalovaný v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia neúspešný, pretože žalobcovia v 1. a 2. rade v danom prípade hodnoverne osvedčili existenciu potreby bezodkladne upraviť pomery nariadením neodkladného opatrenia. Odvolací súd je toho názoru, že vzhľadom na konečný úspech žalobcov v tejto veci a dôvody, pre ktoré dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu, neboli splnené podmienky na to, aby síce v dovolacom konaní úspešnému žalovanému bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania a aby trovy dovolacieho konania znášali žalobcovia v 1. a 2. rade.

40. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).